

STANOWISKO
Rady Miejskiej w Kętrzynie
z dnia 26 stycznia 2023 roku

w sprawie niesłusznych roszczeń właścicieli przedszkoli niepublicznych za lata 2009-2016

Na podstawie § 27 pkt 1 Statutu Miasta Kętrzyn przyjętego, uchwałą Nr V/50/03 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 20 stycznia 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Kętrzyna (Dz. Urz. Woj. Warm.-Mazur. Nr 32, poz. 458 z późn. zm.), Rada Miejska w Kętrzynie wyraża następujące stanowisko:

Zadania oświatowe w zakresie wychowania przedszkolnego należą do zadań własnych gmin. Gminy realizują je w formule przedszkoli publicznych, w których pełnią funkcję organu prowadzącego. W sferze wychowania przedszkolnego występują również podmioty prywatne. Należą do nich osoby fizyczne i prawne prowadzące przedszkola niepubliczne.

Przeciwko Gminie Miejskiej Kętrzyn z roszczeniami wystąpiło pięć podmiotów prowadzących przedszkola niepubliczne. Gmina Miejska Kętrzyn w okresie tym prowadziła jedno przedszkole publiczne o statusie przedszkola integracyjnego. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych oparła na wydatkach ponoszonych przez Gminę na prowadzenie oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej Nr 3, który spełniał wszystkie przewidziane w ustawie o systemie oświaty zadania. Ten sposób wyliczenia dotacji został ustawowo usankcjonowany w uchwale Rady Miejskiej. Oparcie dotacji na wydatkach na prowadzenie oddziału przedszkolnego nie zostało podważone przez organy nadzoru (Wojewodę i Regionalną Izbę Obrachunkową w Olsztynie) oraz Kuratorium Oświaty, nadzorujące funkcjonowanie przedszkoli niepublicznych. Osoby fizyczne prowadzące przedszkola do dnia dzisiejszego nie zaskarżyły uchwały Rady Miejskiej w części dotyczącej podmiotu, który był podstawą rozliczenia wydatków. Szczególnego podkreślenia wymaga fakt, iż żadna osoba prowadząca przedszkole niepubliczne nie przedstawiła, w toku postępowania sądowego, udokumentowanych wydatków na prowadzenie placówki przedszkolnej ze środków własnych. Dochodzone w procesach sądowych kwoty na rzecz osób prowadzących przedszkola niepubliczne wynikają głównie ze zwiększonych kosztów opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, które Gmina ponosiła w przedszkolu integracyjnym. Wskazać również należy, że w sytuacji, gdy do przedszkoli niepublicznych uczęszczały dzieci niepełnosprawne, podmioty te otrzymywały zwiększoną dotację zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W przypadku Miasta Kętrzyn roszczenia sięgają kwoty prawie 30 mln zł z odsetkami i biorąc pod uwagę obecną linię orzeczniczą sądów powszechnych, występuje poważne zagrożenie dla finansów naszego miasta. W ocenie Rady Miejskiej w Kętrzynie, sądy, uznając argumenty podmiotów reprezentowanych przez kancelarie prawne - komercyjnie wspierających podmioty prywatne przy zgłaszaniu tych roszczeń oraz stosując literalną interpretację przepisu art. 90 ust.2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w brzmieniu nadanym nowelizacją

z dnia 11 kwietnia 2007 r., nie biorą pod uwagę powszechnie uznanych zasad prowadzenia gospodarki finansowej w sektorze publicznym, określonych w ustawie o finansach publicznych, jak i w innych przepisach prawa.

Na skutek przyjętej po wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2020 r., linii orzeczniczej, traktującej roszczenia jako mające odszkodowawczy charakter sprawia, że orzekane przez sądy odszkodowania trafiają na konta osób prowadzących aktualnie lub w przeszłości przedszkola, a nie na konta rodziców, którzy pokrywali ewentualne różnice wynikające z obniżonych dotacji. W przypadku zarówno Gminy Miejskiej Kętrzyn, jak i innych polskich samorządów, wyrównania dotacji nie będą przeznaczone na realizację zadań oświatowych, a stanowić będą jedynie ponadstandardowy dochód znacznie przekraczający wynagrodzenia osób, które w latach 2009-2016 prowadziły przedszkola niepubliczne.

Stwierdzamy, że to ustawodawca odpowiada za taki stan rzeczy. Niejasne i nieprecyzyjne prawo doprowadziło do pozwów sądowych na ogromną skalę. Stało się to dopiero po tym, jak wizję szybkiego zysku roztoczyły przed powodami kancelarie prawne. Właściciele przedszkoli nigdy wcześniej nie podnosili, że wypłacana przez gminę dotacja jest zbyt niska, a co za tym idzie powoduje uszczerbek w funkcjonowaniu placówki poprzez niemożność realizacji podstawy programowej i kłopoty finansowe. Wręcz przeciwnie, przedszkola rozwijały się, a ich właściciele czerpali z tego zyski. Nie można więc mówić o szkodzie, co orzekł Sąd Najwyższy w orzeczeniu z lipca 2020 roku, gdyż szkoda nie została poniesiona. Gdyby kwota wypłacana przez samorząd była wyższa, to dotacja byłaby wówczas nadmierna, gdyż przedszkole nie byłoby w stanie jej wydatkować na cele oświatowe. Dotacja wraz z czesnym uiszczanym przez rodziców zabezpieczała placówkę finansowo w pełni. Ustawa o finansach publicznych obliguje JST do finansowania z dotacji w niezbędnym zakresie. Wiadomym jest, że każdy jest w stanie wydać pieniądze, które otrzyma, ale czy nadal będzie to zakres niezbędny czy jednak rozrzutny?

Rada Miejska w Kętrzynie zwraca się do organów Państwa z apelem o podjęcie działań rekompensujących polskiemu samorządowi środki finansowe, które na skutek niekorzystnych rozstrzygnięć sądowych stanowią poważne zagrożenie dla ich sytuacji finansowej.

Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Miejskiej w Kętrzynie do przesłania niniejszego stanowiska zgodnie z zestawieniem poniżej.

Do wiadomości otrzymują:

- 1. Prezydent RP Pan Andrzej Duda*
- 2. Marszałek Sejmu RP Pani Elżbieta Witek*
- 3. Marszałek Senatu RP Pan Tomasz Grodzki*
- 4. Prezes Rady Ministrów Pan Mateusz Morawiecki*
- 5. Minister Finansów Pani Magdalena Rzeczkowska*
- 6. Minister Sprawiedliwości Pan Zbigniew Ziobro*
- 7. Minister Edukacji i Nauki Pan Przemysław Czarnek*

8. *Parlamentarzyści Warmii i Mazur*

Senator Małgorzata Kopiczko

Senator Bogusława Orzechowska

Senator Lidia Staroń

Senator Jerzy Wcisła

Posel Iwona Arent

Posel Zbigniew Babalski

Posel Janusz Cichoń

Posel Monika Falej

Posel Elżbieta Gelert

Posel Robert Gontarz

Posel Wojciech Kossakowski

Posel Marcin Kulasek

Posel Leonard Krasulski

Posel Wojciech Maksymowicz

Posel Jerzy Malecki

Posel Adam Oldakowski

Posel Paweł Papke

Posel Jacek Protas

Posel Urszula Pasławska

Posel Anna Wojciechowska

Posel Michał Wypij

Posel Zbigniew Ziejewski

9. *Wojewoda Warmińsko-Mazurski Pan Artur Chojecki*

10. *Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty Pan Krzysztof Marek Nowacki*

Przewodniczący

Rady Miejskiej w Kętrzynie

(-) Rafał Rypina